

Proč chodím ráda na koncerty PSPUK

Odpovědi na tuto otázku se dočkal dirigent Pěveckého sdružení pražských učitelů pan Ivan Zelenka jako dramaturg od jedné z účastnic letošního adventního koncertu, když se jí po koncertě ptal na její dojmy. Protože jsou koncerty přístupné nejen vrstvě hudebních odborníků a znalců, ale svou programovou rozmanitostí a dokonalostí podání zaujmou každého i průměrně hudebně vzdělaného posluchače, který má rád nejen sborový zpěv, ale hudbu vůbec. Vedle a cappellových skladeb jsou zařazovány skladby sboru s rozmanitým nástrojovým doprovodem, vedle vokálních skladeb i skladby instrumentální, vedle sborových skladeb i skladby se zajímavými sólisty. Bývají zde skladby různých hudebně historických epoch spolu se skladbami současných skladatelů, často tito skladatelé bývají i na provedení svých skladeb přítomni.

Doslova takovým byl i adventní koncert PSPUK v pondělí 12. 12. 2011 v sále Sboru Bratrské jednoty baptistů v Praze 3 – Vinohrady. Na včas elektronicky rozeslaných plakátech nechyběla aktuální fotografie a logo sboru, dále loga a seznam těch institucí, které se na realizaci podílely. Nebyly opomenuty ani webové stránky UČPS. To vše pak bylo spolu s osobním pozváním zúročeno zcela zaplněným koncertním sálem. Koncertní programy, které měli posluchači zdarma k dispozici, přispěly k dostatečné informovanosti o jednotlivých umělcích, sbormistru a jeho sboru, nebylo tedy třeba program jakkoliv komentovat.

Byl uveden *Korunovační fanfárou* Jiřího Ignáce Linky, sborem Randalla Thompsona *Alleluia*, Césara Francka *Panis angelicus* a gregoriánským chorálem *Adeste fideles*. Úpravu těchto skladeb (kromě Thompsonova *Alleluia*) pro ženský sbor, klavír, flétnu, sopránové a tenorové sólo a žest'ový kvinteto provedl velmi úspěšně dirigent Ivan Zelenka, který také tento úvodní blok řídil. Skladby, velmi známé spíše jen v doprovodu varhan, spíše v komorním obsazení, získaly v tomto aranžmá jiný, nezvyklý rozměr. Franckovu skladbu *Panis angelicus* a chorál *Adeste fideles* v uvedeném obsazení skvěle přednesli Ludmila Vernerová, Marian Vojtko, flétnistka Jana Benáková za varhanního doprovodu Vratislava Jambora. Je zajímavé, že i tento vyhledávaný muzikální pěvec Marian Vojtko nezapřel své klasické

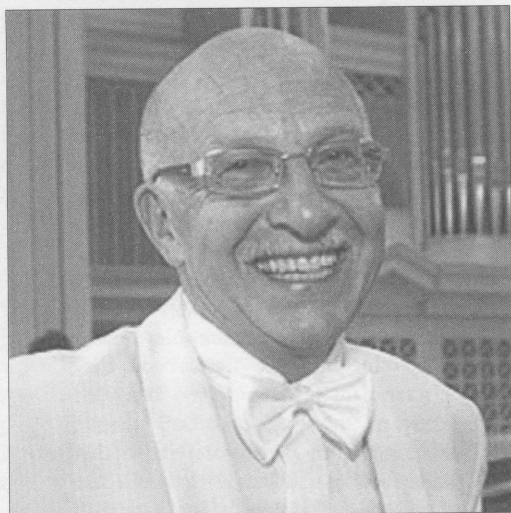
školení a svým krásným hrdinným tenorem přednesl stylově obě skladby.

Tři tance z opery *Orfeus*; G. A. Monteverdiho – *Toccata*, *Ritornello a Baletto* byly ve druhém bloku koncertu uvedeny žest'ovým kvintetem pod vedením trumpetisty Zdeňka Šedivého. O stupeň lepší souhra jednotlivých nástrojů dávala tušit, že jde patrně o dílo ze stálého repertoáru tělesa. Dvojice koncertních kytaristů – otec a syn – se nepotkává na koncertním podiu tak často. Měli jsme tu čest, že ve skladbách G. F. Handla (*Sarabanda*) a *Zámecké hudbě* (*Intráda a Intermezzo*) jsme se setkali s vynikajícími kytaristy Milanem Zelenkou a Vilémem Zelenkou, kdy první z nich byl ještě i autorem *Zámecké hudby*. Každého posluchače musela jistě uchvátit jejich hra, ale nepřehlédnutelná byla i jejich skromnost, s níž předstupovali na koncertní podium. Sopranistka, sólistka Státní opery Praha Ludmila Vernerová, skvěle zazpívala v této části skladbu Jakuba Jana Ryby, která vedle jeho České mše vánoční Hej, mistře jistě patří k těm nejkrásnějším vánočním písním. Za flétnového doprovodu Jany Benákové a varhanního doprovodu Vratislava Jambora uvedla nesmrtelnou árii *Rozmilý slavičku*.

Vánocům byl věnován výběr z *Vánočních koled*, op. 22 skladatele Jaroslava Křičky (1882 – 1969) v a cappellovém podání PSPUK. Pak už jen *Cantate Domino*, skladba dirigenta Ivana Zelenky se sólistkou Ludmilou Vernerovou, která je světoznámou interpretkou duchovní hudby, ale i vyhledávanou sólistkou zahraničních operních domů a festivalů a mistrem koncertní kytary Milanem Zelenkou, kterou pro ženský sbor složil v roce 2011.

Tam, kde bychom v předcházejících letech očekávali Steckerovu *Koledu* nebo Zelenkovy úpravy *Machovcových koled*, byla tentokrát zařazena repríza náročného, ale krásného cyklu Jiřího Temla *Den přeslavný jest k nám přišel* na slova z Kancionálu Kaple Královská zpěvní a muzikální. Celý početný ansámbl účinkujících přispěl k vyvrcholení koncertu právě touto rozsáhlou skladbou. Pak už nebylo než si společně s publikem zazpívat, i když předčasně, *Narodil se Kristus Pán*.

Autorský večer k životnímu jubileu sbormistra PSPU Ivana Zelenky

K uměleckým jubilatům letošního roku se svými dosaženými sedmi křížky připojil rovněž dirigent, sbormistr, hudební skladatel a také výkonný umělec a instrumentalista Ivan Zelenka. K tomuto jubileu mu za partnerské podpory Unie českých pěveckých sborů, Hudební nadace OSA a Společnosti českých skladatelů uspořádalo Pěvecké sdružení pražských učitelek, jejichž sbormistrem je Zelenka již řadu let, autorský večer, který se uskutečnil 5. 6. 2011 v sále Bohuslava Martinů v Lichtenštejnském paláci (HAMU).

Těžiště programu tkvělo v přednesu Zelenkových úprav lidových písní, písní z muzikálů, cyklu žertových písní „Uleželé želé“ na texty Jiřího Dědečka a posléze v premiérovém uvedení Zelenkou zhudebněného žalmového textu Cantate Domino. Osobitým příspěvkem byla i zdravotní skladatele Jiřího Temla, který ji sám na jubilatovu počest řídil, a vyvolal tak velký potlesk. Všechny autorovy písně a úpravy, včetně sólových vstupů sopranistky Daniely Radosy, zazněly v podání Pěveckého sdružení pražských učitelek velmi přesvědčivě, s grácií, půvabem a vtipem, a přispěly tak k příjemné náladě celého večera.

I když bylo vystoupení Pěveckého sdružení pražských učitelek pěveckým rámcem, jeho instrumentálním příspěvkem se staly dvě z komorně laděných

skladeb Ivana Zelenky. Nejdříve zazněl jeho Saxofonový kvartet o třech částech (Andante, Sostenuto a Valse). Přestože šlo o nástroje obdobného typu, ve zvukově barevném a výrazově citlivém provedení vynikl tento kus v podání Saxofonového kvarteta Bohemia. Stejně zajímavou a instrumentačně nevšedně pojatou skladbou byl Cyklikon pro kytaru a smyčcové kvarteto, který zazněl v přednesu Smyčcového kvarteta Jana Marka a kytarového virtuosa prof. Milana Zelenky. I zde se podařilo, skladateli kompozičně a výkonným umělcům interpretačně, téměř kompaktně sladit poněkud odlišný zvuk kytary se zvukem smyčců a místy zvukově připomenout Vivaldiho klasický kytarový koncert.

Ze všech skladeb Ivana Zelenky, pro autorský večer úzce a účelově vybraných, je patrná žánrová šíře jeho tvorby a spolehlivá stylová orientace, zejména při úpravách lidových a populárních písní a aranžmá jiných skladeb. Jeho vlastní díla pak prozrazují citlivé spojení moderního výrazu se srozumitelností a schopností zaujmout, a to hlavně osobitým kompozičním využitím instrumentální variability v jednotlivých skladbách.

Celý večer moderovala Věra Štechrová, bohužel bez zesílení zvukovou aparaturou, takže některé pasáže jejího průvodního slova nebyly dostatečně srozumitelné.

OLDŘICH PULKERT

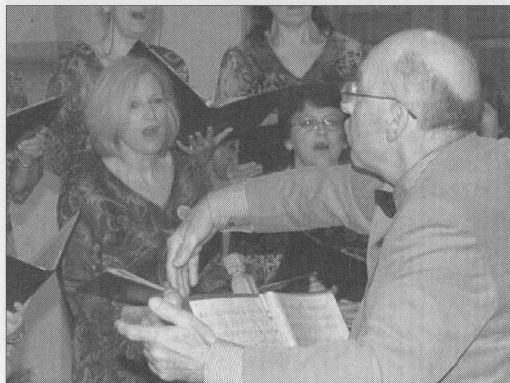
Ivan ZELENA Foto: archiv dirigenta

Ivan Zelenka

Jubilant Ivan Zelenka se narodil 7. března 1941 v Praze. Je absolventem Státní konzervatoře v Praze v oborech pozoun a bicí nástroje, současně studoval skladbu nejprve u Jana Truhláře, později u Jana Rychlíka. Již během studií hrál v různých špičkových orchestrech (Orchestr Karla Vlacha, později Orchestr ČsT), s nimiž koncertoval v mnoha zemích Evropy. Aktivním trombonistou je stále jako sólista Swing Bandu Ferdinanda Havlíka. Pracoval také v Music Library Radia Svobodná Evropa.

Komponuje a aranžuje skladby z oboru populární, filmové a divadelní hudby i jazzu (TV seriály s hudbou Zdeňka Bartáka Hotel Herbach, Zdivočelá země, filmy Slavné souboje, Pěsti ve tmě a j., Bartákův muzikál The Tempest dle W. Shakespeara pro jihokorejský Soul, pro Hudební divadlo v Karlíně novou instrumentaci slavné Frimlovy Rose Marie).

Těžiště jeho skladatelské práce je však ve vážné hudbě. Pro svého bratra, kytaristu Milana Zelenku, napsal Cyklikon pro kytaru a smyčcové kvarteto (skladba je komponována ve dvanáctitónové soustavě a získala čestné uznání poroty ve skladatelské soutěži O cenu města Piešťan v roce 1977), Koncert pro kytaru a komorní orchestr, Koncertní fantasii a Imagination pro 2 kytary. Z dalších skladeb je třeba

zmínit Koncertino pro hoboj a smyčcový orchestr, dechový kvintet Paleta, Tři preludia pro harfu, Tři písně pro soprán, flétnu a harfu na verše Petra Prouzy, Pošetilosti pro bastrombon a smyčcové kvarteto.

Dirigentem PSPU je od r. 1991. Od té doby zaměřuje své skladatelské úsilí také na skladby pro ženský sbor. Tak vznikly sbory Kyrie eleison, Alleluia, Ave Maria, jakož i úpravy lidových písní a muzikálových melodií.

HANA RAIFOVÁ

Ivan ZELENKA a Pěvecké sdružení pražských učitelek

Fotoarchiv: Karel Kašák, Canti veris Praga 09